

OBISK VLADE V JUGOVZHODNI SLOVENIJI, 8. IN 9. NOVEMBER 2016

Ukrepi za izboljšanje kakovosti življenja v regiji

NARAVNO-GEOGRAFSKA PODOBA

površina **2.675 km²**
Po površini največja slovenska regija.

21 občin

Povezuje 4 pokrajine: deželo suhe robe, medveda, cvička in zelenega Jurija.

PREBIVALSTVO

Prebivalstvo jugovzhodne Slovenije je v povprečju drugo najmlajše med vsemi regijami.

Slovenija **42,7 let** Jugovzhodna Slovenija **42 let**

Je tretja najbolj redko naseljena regija.

Slovenija **102 preb/km²**

Jugovzhodna Slovenija **53,3 preb/km²**

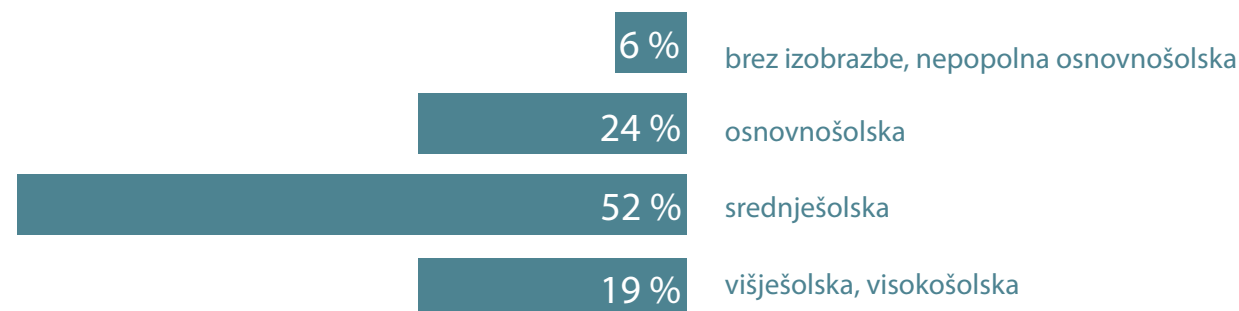
Regija s tretjim najvišjim naravnim prirastom.

Slovenija **0,4/1000 preb**

Jugovzhodna Slovenija **0,9/1000 preb**

IZOBRAŽEVANJE

Izobrazbena struktura v jugovzhodni Sloveniji

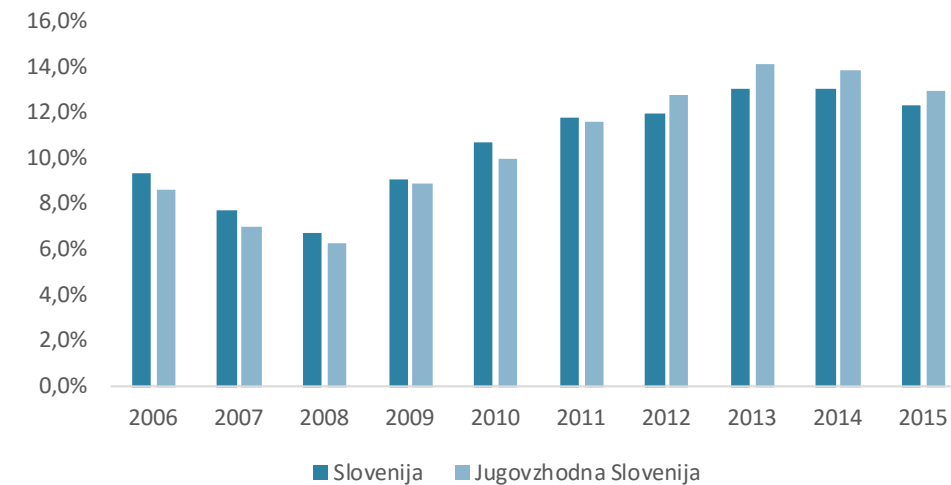
TRG DELA

Stopnja registrirane brezposelnosti pada, a je nekoliko višja od slovenskega povprečja.

Slovenija **12,3 %**

Jugovzhodna Slovenija **13,0 %**

Stopnja registrirane brezposelnosti

Delovna aktivnost je v jugovzhodni Sloveniji višja od slovenskega povprečja.

Slovenija **58,2 %**

Jugovzhodna Slovenija **60,1 %**

Regija z drugo najvišjo povprečno neto plačo.

Slovenija **1.013 €**

Jugovzhodna Slovenija **1.022 €**

GOSPODARSTVO

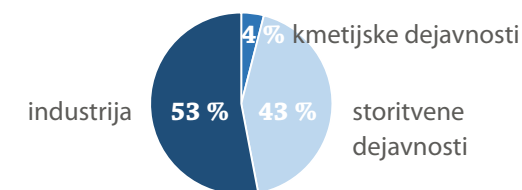
Regija s tretjim najvišjim BDP-jem na prebivalca.

Slovenija **18.093 €**

Jugovzhodna Slovenija **17.379 €**

Industrija prispeva največji delež k regionalnemu BDP-ju.

53 %

V regiji zberejo manj komunalnih odpadkov od slovenskega povprečja.

Slovenija **451 kg/preb**

Jugovzhodna Slovenija **405 kg/preb**

PROJEKTI JUGOVZHODNE SLOVENIJE

Ključni projekti

Tretja razvojna os

Južni del Novo Mesto-Vinica: 315,1 milijonov evrov vreden projekt in
osrednji del Celje – Novo Mesto: 132,8 milijonov evrov vreden projekt.

Modernizacija Kočevske proge - II. faza

40,7 milijonov evrov vredna investicija. Namen: povečanje propustnosti železniške proge. Cilj: zagotoviti osno obremenitev D4 (225kN/os, 80 kN/m) na odseku med Ortnekom in Kočevjem v dolžini 22,4 km.

Center za ravnanje z odpadki Dolenjske - II. faza

30,9 milijonov evrov vreden projekt. Cilj: izgradnja centra (s 40.000 m² površine) za ravnanje z odpadki Dolenjske. Dokončanje izgradnje: predvidoma leta 2016.

Projekt novega twinga in 4sedež.smart

Projekt je ocenjen na skupno 450 milijonov evrov (sofinanciranje države: približno 20 %). Realizacija projekta: več kot 80 %. Namen projekta je uvedba novih modelov vozil iz t.i. palete Edison (v okviru partnerstva med Zvezo Renault-Nissan in Daimlerjem). Modeli palete Edison bodo narejeni na novi konstrukcijski osnovi. Naslednika Renault twinga in Daimlerjevega štirisedežnega smarta bodo (vključno z električnima različicama) proizvajali v Revozu d.d.

Sofinanciranje regionalnih projektov

V finančni perspektivi **2007 – 2014** so občine jugovzhodne regije skupno prejele **več kot 66 milijonov evrov** sredstev iz Operativnega programa Razvoj regij. Sofinanciranih je bilo **98 projektov**. Največ sredstev so prejele občine Črnomelj (6.953.604,41 evrov), Kočevje (6.546.541,97 evrov), Ribnica (4.897.009,68 evrov) in Mestna občina Novo mesto (4.575.574,70 evrov), najmanj pa občine Šentrupert (1.109.053,25 evrov), Osilnica (959.444,35 evrov) in Mirna Peč (987.476,87 evrov). Pomembnejši projekti:

- Muzej na prostem - Dežela kozolcev,
- Gradnja vrtca Ribnica,
- Obnova spominske hiše Otona Župančiča Črnomelj,
- Mestna muzejska zbirka Črnomelj.

Čezmejno regijsko sodelovanje

Razvojnega pomena čezmejnih regijskih območij se zavedajo mnoge razvojne, podporne in društvene institucije, ki delujejo na tem čezmejnem prostoru ter se v sodelovanju s sosednjimi regijami jugovzhodnega dela Slovenije vključujejo v procese čezmejnega sodelovanja. Sodelovanje v čezmejnih programih je omogočilo **boljše spoznavanje identitet posameznih pokrajin, identifikacijo skupnih razvojnih smeri in prioritet, medsebojno povezovanje in sodelovanje posameznih institucij in ljudi, ustvarjanje medsebojnega zaupanja** ter posledično **napredovanja v razvoju na posameznih področjih dela**. Vse oblike dosedanjega čezmejnega sodelovanja so ocenjene pozitivno, njihovi učinki pa so prispevali k **razvoju območja**, k procesu **združevanja in odpravljanja razvojnih neenakosti** med članicami Evropske unije in čezmejnimi regijskimi območji, kar **izboljšuje kakovost življenja** prebivalcev na teh območjih.

66 mio €

za 98 regionalnih
projektov

SOFINANCIRANJE REGIONALNIH PROJEKTOV

Evropska kohezijska politika 2007–2013, cilj Konvergenca

Evropska komisija je z namenom zmanjševanja razlik v stopnjah razvitosti med različnimi regijami vzpostavila finančne instrumente v obliki strukturnih skladov, in sicer Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), Evropskega socialnega sklada (ESS) in Kohezijskega sklada (KS). Slovenija je bila v obdobju 2007–2013 v okviru treh operativnih programov (Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov, Operativni program razvoja človeških virov, Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture) upravičena do dobrih **4,1 milijarde evrov** sredstev evropske kohezijske politike.

V devetih letih izvajanja finančne perspektive je bilo skupno podprtih več kot **5000 projektov**. V Sloveniji ni regije ali občine, kjer ne bi bilo projekta, sofinanciranega iz evropskih skladov. Ustvarjenih je bilo več kot **45.000 delovnih mest**, v investiranje v vse oblike znanja pa vključenih preko 610.000 oseb. Projekti so prispevali k zmanjševanju razlik v razvitosti med slovenskimi statističnimi regijami, dvigu konkurenčnosti in inovativnosti Slovenije, ustvarjanju pogojev za dvig dodane vrednosti, varovanju vodnih virov in kulturne dediščine, izkoriščanju čezmejnega podjetniškega potenciala in posledično k boljšim pogojem za življenje državljanek in državljanov.

V jugovzhodni Sloveniji je bilo sofinanciranih preko 270 projektov in programov na področju gospodarstva, razvoja regij, kulture, zaposlovanja in drugih v skupni vrednosti več kot **300 milijonov evrov**. Občine so se intenzivno vključevale v izvajanje evropske kohezijske politike s kandidiranjem na javnih razpisih v okviru vseh treh operativnih programov.

Programi Evropskega teritorialnega sodelovanja in Finančnih mehanizmov

Jugovzhodna Slovenija je v obdobju **2007-2013** prejela **6 milijonov evrov** nepovratnih sredstev iz naslova programov Evropskega teritorialnega sodelovanja in Finančnih mehanizmov, natančneje:

- **Slovenija - Hrvaška 2007-2013 (SI-HR):** Skupna pogodbeno vrednost nepovratnih sredstev: **4.270.479,31 evrov**. Število projektov: 14. Število projektnih partnerjev iz regije: 25.
- **Transnacionalni programi (2007-2013): Srednja Evropa, Jugovzhodna Evropa:** Skupna pogodbeno vrednost nepovratnih sredstev: **736.818,20 evrov**. Število projektnih partnerjev iz regije: 5.
- **Norveški mehanizem in Enotni gospodarski prostor (NOR in EGP):** Skupna pogodbeno vrednost nepovratnih sredstev: **1.044.513,94 evrov**. Število projektov: 3. Število projektnih partnerjev iz regije: 13.

Uspešnost jugovzhodne Slovenije še posebej izstopa v okviru čezmejnega programa Slovenija-Hrvaška 2007-2013, saj je bila ta regija ena izmed najuspešnejših (pred njo sta bili le Obalno-kraška in Savinjska regija). Regija pa je bila tudi zelo dejavna v okviru Norveškega mehanizma in Enotnega gospodarskega prostora, saj je uspela pridobiti več kot 1 milijon evrov nepovratnih sredstev, kar pomeni 10 % vrednosti vseh projektov na programu.

CURS COLAPIS

Namen projekta je bil **trajnostno upravljanje in izvajanje rekreacijske rabe reke Kolpe**. Urejena je bila rekreacijska infrastruktura (kopališča, vstopno/izstopna mesta), ki usmerja obiskovalce k uporabi reke na tistih mestih, kjer so vplivi na okolje najmanjši. Pripravljena je bila tudi tematska karta območja. Projekt je bil izveden v okviru programa SI-HR 2014-2020. Pogodbeno vezana nepovratna sredstva: **1.219.349,84 evrov**. Realizacija: 1.132.601,77 evrov (93%)

SORO

Projekt obravnava področje **vključevanja romske populacije v zdravstveni sistem**. Z dvigom ozaveščenosti romske populacije o pomenu zdravja, izboljšanjem komunikacije javnih delavcev, ki delajo z Romi, okrepljenim medinstitucionalnim sodelovanjem in prizadevanjem za trajnost in stabilnost delovanja romskih koordinatorjev in mobilne zdravstvene službe v romskih naseljih projekt prispeva k zmanjšanju razlik v zdravju med skupinami uporabnikov. S pomočjo norveškega partnerja bo na osnovi prenosa dobrih praks iz države donatorice vzpostavljena tudi podporna mreža za svoje odvisnikov in ljudi s težavami v duševnem zdravju. Projektne dejavnosti so namenjene romski skupnosti v Jugovzhodni Sloveniji, predvsem romskim ženskam in strokovnim delavcem, ki delajo z njimi. Projekt, ki se izvaja v okviru programa NOR 2009-2014, še ni zaključen Pogodbeno vezana nepovratna sredstva: **560.248,86 evrov**.

300 mio €

iz Evropske
kohezijske politike
2007-2013

6 mio €

iz Evropskega
teritorialnega
sodelovanja in
Finančnih mehanizmov
2007-2013

Evropska kohezijska politika 2014–2020

Slovenija je v obdobju 2014–2020 upravičena do sredstev evropske kohezijske politike iz naslova cilja Naložbe za rast in delovna mesta. Do konca leta 2023 ima na voljo 3.011.899.768 evrov (EU del) vseh razpoložljivih sredstev. Vlada Republike Slovenije je novembra 2014 sprejela enoten Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020. Operativni program določa, da so v programskem obdobju 2014–2020 sredstva prednostno usmerjena v štiri ključna področja za gospodarsko rast ter ustvarjanje delovnih mest, in sicer: raziskave in inovacije; informacijske in komunikacijske tehnologije; povečanje konkurenčnosti malih in srednje velikih podjetij; podpora za prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika. Regijske projekte bo mogoče financirati v okviru opredeljenih vsebinskih prednostnih osi in na podlagi razdelitve na kohezijsko regijo vzhodna in zahodna Slovenija.

S pomočjo evropskih sredstev 2014-2020 se v jugovzhodni Sloveniji že izvajajo nekateri projekti. Na primer, v okviru 9 neposrednih potrditev projektov **na področju pitne vode oz. čiščenja odpadne vode** v skupni vrednosti preko 100 milijonov evrov, se izvajajo trije projekti.

- **Oskrba s pitno vodo na območju Sodražica - Ribnica – Kočevje.** Občine upravičenke: Kočevje, Ribnica, Sodražica. Skupna vrednost projekta: 30.824.265,02 evrov (delež EU: **18.769.956,13 evrov**, slovenska udeležba: 3.312.345,20 evrov). Javna naročila so zaključena. Izvajalske pogodbe so podpisane. Dne 9. 12. 2015 je Ministrstvo za okolje in prostor izdalo Sklep o sofinanciranju operacije. Pogodbe o sofinanciranju so bile podpisane 30. 3. 2016. Gradnja je v začetni fazi.
- **Oskrba s pitno vodo Suhe Krajine.** Občine upravičenke: Dobrepolje, Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Kočevje, Žužemberk. Skupna vrednost projekta: 36.082.917,00 evrov (delež EU: **20.841.481,72 evrov**, slovenska udeležba: 3.677.908,54 evrov). Javna naročila so zaključena. Izvajalske pogodbe so podpisane. Sofinancerske pogodbe so bile podpisane v juliju 2016. Dinamika gradnje je usklajena z upravičencem. Gradnja poteka po pogodbi.
- **Hidravlična izboljšava vodovodnega sistema na območju osrednje Dolenjske.** Občine upravičenke: Mestna občina Novo mesto, Straža, Šentjernej, Škocjan, Šmarješke Toplice. Skupna vrednost projekta: 22.305.660,13 evrov (delež EU: **12.956.388,19 evrov**, slovenska udeležba: 2.286.421,45 evrov). Javna naročila so zaključena. Izvajalske pogodbe so podpisane. Sofinancerske pogodbe so bile podpisane konec septembra 2016. Gradnja poteka po pogodbi.

S sredstvi iz Evropskega socialnega sklada sta sofinancirana dva projekta:

- **Javni razpis za pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc od 2016 do 2019.** Upravičenec sredstev v višini **593.288,58 evrov** je Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj. Partnerji v projektu so ZIK Črnomelj, Ljudska univerza Kočevje, Gimnazija in srednja šola Kočevje in Srednja šola Črnomelj. Namen projekta je **povečati vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje ter izboljšati znanja in spretnosti**, ki jih potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi. Prednost pri vključitvi v programe imajo zaposleni, starejši od 45 let, z zaključeno največ poklicno šolo. V šolskem letu 2016/2017 se bodo na različnih lokacijah po Beli krajini izvajali številni programi (npr. UŽU Berimo in pišimo skupaj, UŽU Izzivi podeželja, Tuji jeziki za potrebe dela, Uspešna komunikacija kot prispevek kulturi podjetja, Zdravje zaposlenih - vodilo uspešnega podjetja, Računalnik kot orodje komunikacije in multimedijско orodje).
- **Javni razpis za financiranje dejavnosti informiranja in svetovanja ter za ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja od 2016 do 2022.** Upravičenec sredstev v višini **341.999,96 evrov** je Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj. Partner v projektu je Ljudska univerza Kočevje. V okviru projekta Svetovanje 2016-2022, Pokolpje se izvaja dejavnost informiranja in svetovanja po modelu **Informativno svetovalna dejavnost v**

izobraževanju odraslih, ki poteka pred vključitvijo ter med in po končanem izobraževanju. Svetovanje je namenjeno vsem zaposlenim, obrtnikom in kmetom, ki potrebujejo dodatna usposabljanja in izobraževanja ali si želijo pridobiti certifikate zaradi potreb na trgu dela in delovnem mestu. Udeleženci pridobijo mnenje o svojem (neformalno pridobljenem) znanju, izdelajo svojo zbirno mapo, ki vključuje spričevala, potrdila o izobraževanjih in delovnih izkušnjah. V Beli krajini se svetovanje izvaja na sedežu ZIK-a in svetovalnih točkah v Krajevni knjižnici Semič in Ljudski knjižnici Metlika.

Na področju izvajanja evropske kohezijske politike sta bila v obdobju 2014–2020 kot novost vpeljana mehanizma, ki lokalnim skupnostim in tudi drugim deležnikom lokalnega/regionalnega razvoja poskušata zagotoviti **večjo stopnjo soodločanja v postopkih potrjevanja projektov**.

- **Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost.** Za področje kohezijske politike nov mehanizem, ki se v obdobju 2014–2020 poleg sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (41,8 milijonov evrov) in Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (5 milijonov evrov) izvaja tudi s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj (30 milijonov evrov). V okviru izvajanja tega mehanizma so bile za jugovzhodno Slovenijo izdane odločitve o podpori za tri strategije lokalnega razvoja, in sicer:
 - **Strategija lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe.** Vrednost projekta: 946.520 evrov (delež EU: 757.216 evrov, slovenska udeležba: 189.304 evrov).
 - **Strategija lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino Suhe krajine, Temenice in Krke (STIK).** Vrednost projekta 839.000 evrov (delež EU: 671.200 evrov, slovenska udeležba: 167.800 evrov).
 - **Strategija lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino Dolenjske in Bele Krajine.** 1.137.566 evrov (delež EU: 910.053 evrov, slovenska udeležba: 227.513 evrov).
- **Celostne teritorialne naložbe.** Celostne teritorialne naložbe so (poleg mehanizma Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost) mehanizem, ki je na voljo deležnikom lokalnega razvoja, ki se soočajo s pomanjkanjem lastnih virov. Naložbe se bodo izvajale v 11 mestnih občinah, tudi Novem mestu, na podlagi sprejetih Trajnostnih urbanih strategij. Za podporo trajnostnemu razvoju mest bo namenjenih 107 milijonov evrov iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in 10 milijonov evrov iz Kohezijskega sklada.

52,6 mio €

za oskrbo
s pitno vodo

0,9 mio €

za vseživljenjsko
izobraževanje

RAZVOJ GOSPODARSTVA IN SPODBUJANJE KONKURENČNOSTI POKOLPJA

V letu 2015 so družbe jugovzhodne Slovenije **poslovale boljše** kot so v povprečju poslovale družbe v celotni državi. Prav tako so bistveno večji delež svojih prihodkov realizirale z **izvozom**. V povprečju so bile **manj zadolžene** kot družbe v državi, imele pa so tudi **boljšo sestavo (virov) sredstev**. V primerjavi z drugimi slovenskimi regijami so več neto čistega dobička kot družbe jugovzhodne Slovenije izkazale le družbe iz osrednjeslovenske regije.

Spodbujanje konkurenčnosti Pokolpja

Območje Pokolpja, ki ga sestavlja sedem občin iz Bele krajine in Kočevske (Črnomelj, Semič, Metlika, Kočevje, Kostel, Osilnica in Loški Potok) zaznamujejo skupne **razvojne težave**, ki onemogočajo hitrejši razvoj. Največji problem predstavlja visoka brezposelnost, majhne možnosti za zaposlovanje, nižja konkurenčnost, zaostajanje podjetij v tehnološkem razvoju, slabo demografsko stanje in infrastruktura ter obmejna lega.

Z namenom spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja je Vlada Republike Slovenije sprejela **Program spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore v Pokolpju v obdobju 2011-2016**. Z namenom reševanja najbolj perečih težav, je bilo ustanovljeno Območno razvojno partnerstvo Pokolpje, katerega glavni namen je priprava in izvajanje skupnih projektov in krepitev razvojnih struktur za hitrejši razvoj območja ter posledično zmanjševanje razvojnih razlik.

Ker se razmere na območju Pokolpja še niso izboljšale v zadostni meri, je vlada sprejela **Sklep o dodatnih začasnih ukrepih razvojne podpore za problemska območja z visoko brezposelnostjo**. To so območja, na katerih so se zaradi notranjih strukturnih problemov ali zunanjih vplivov gospodarske razmere tako poslabšale, da je stopnja registrirane brezposelnosti dosegla kritično mejo 17 % (najvišja brezposelnost je bila zabeležena v občini Kočevje, in sicer 23,9 %).

Z omenjenim sklepom je **Program Pokolpje 2016 podaljšan do leta 2020**. Iz Sklepa izhaja, da je za Pokolpje predvidenih več ukrepov:

- Ukrep 1: **program spodbujanja konkurenčnosti problemskega območja z visoko brezposelnostjo** v obdobju od 2011 do 2020; **43.750.000 evrov sredstev** (20.000.000 evrov nepovratnih sredstev in 23.750.000 evrov povratnih sredstev),
- Ukrep 5: **spodbude za trajnostni razvoj podeželja** v okviru izvajanja lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost v obdobju od 2013 do 2020; **2.619.412 evrov nepovratnih sredstev** (2.293.412 evrov nepovratnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in 326.000 evrov nepovratnih sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj),
- Ukrep 6: **prometna in energetska infrastruktura** v obdobju od 2011 do 2020; **155.954.736 evrov**.

43,7 mio €

za spodbujanje
konkurenčnosti

2,6 mio €

za razvoj
podeželja

156 mio €

za infrastrukturo

Dosedanje izvajanje programa je pokazalo pomanjkljivost večinskega financiranja iz integralnega proračuna. Možnosti, ki jih daje evropsko financiranje, doslej niso bile v celoti izkoriščene. Novo programsko obdobje 2014–2020 je **nova priložnost za vključitev evropskih strukturnih skladov**. Glede na nove vire financiranja (kreditna sredstva, evropska sredstva), novo finančno perspektivo do leta 2020 in dejstvo, da območje Pokolpja izpolnjuje pogoje za razglasitev za problemsko območje, je bilo predlagano, da se program do leta 2020 izvaja s sedmimi (in ne več štirimi) instrumenti:

- **subvencije za spodbujanje investicij;**
- **ugodni krediti za investicije;**
- **subvencije za zagon podjetij;**
- **mikrokrediti;**
- **promocija problemskega območja z visoko brezposelnostjo, privabljanje tujih in domačih investitorjev ter izvajanje programa;**
- **vzpostavitev mreže podjetniških inkubatorjev v Pokolpju;**
- **institucionalna mreža storitev za starostnike v Pokolpju.**

Z izvedbo programa bo v Pokolpju pomoči deležnih najmanj **100 podjetij** ter pripravljenih najmanj **7 regijskih projektov**, ki bodo usmerjeni v izkoriščanje razvojnih potencialov Pokolpja in s katerimi se bo uresničevala razvojna vizija območja. Z dejavnostmi v okviru programa bo neposredno ustvarjenih najmanj **400 delovnih mest**, uresničene bodo najmanj štiri **naložbe** vlagateljev, ki niso s tega območja, število postelj v penzionih, hotelih, kampih na tem območju se bo povečalo za 200. Program bo pripomogel k **zmanjšanju brezposelnosti in hitrejši rasti neto dodane vrednosti na zaposlenega** v Pokolpju, pa tudi v povprečju za Slovenijo.

Program Pokolpje 2020 že kaže **pozitivne učinke**. Leta 2014 se je trend povečevanja brezposelnosti na območju Pokolpja ustavil. Zaslugo za zmanjšanje števila brezposelnih imajo tudi javni razpisi za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje delovnih mest, ki so bili razpisani v okviru Programa Pokolpje. **Izziva** za naslednje obdobje sta nezadostna komunalna opremljenost in neustrezna prometna infrastruktura.

Izboljšanje poslovno-investicijskega okolja

Kot del prizadevanj za izboljšanje poslovno-investicijskega okolja Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo pripravlja nove podlage, s katerimi želi uvesti nekatere nove spodbude, ki bodo na voljo investitorjem, ter hkrati urediti področje spodbujanja investicij v Sloveniji. To bo pomenilo dodaten korak **k preglednemu, enostavnemu, predvidljivemu, odzivnemu ter investitorju prijaznemu sistemu dodeljevanja spodbud**. Javni razpis za spodbujanje tujih neposrednih investicij v Republiki Sloveniji v letih 2016 in 2017 za prve kapitalske vstopa je bil objavljen 1. 7. 2016 v Uradnem listu št. 47. Javni razpis bo odprt do 27. 3. 2017 oziroma do porabe predvidenih proračunskih sredstev, **4.640.000 evrov** v letu 2017. Rok za prispetje prijav za drugo odpiranje je 30. 1. 2017.

Razvoj turizma

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo spodbuja razvoj turizma preko javnih razpisov in Slovenske turistične organizacije.

- Poleti je bil objavljen **javni razpis** za razvoj in promocijo novih in inovativnih turističnih proizvodov, v sklopu katerega je bilo razpisanih **4,2 milijonov evrov**. V naslednjem letu sta načrtovana še dva razpisa (za razvoj proizvodov turističnih destinacij, za uvajanje in implementacijo znaka za okolje).
- **Slovenska turistična organizacija** preko krovne promocije izvaja promocijo turističnih znamenitosti destinacij jugovzhodne Slovenije. Izvaja tudi trajnostno naravnani ukrep "Zelena shema slovenskega turizma", v katerega je vključenih 17 turističnih destinacij, tudi Bela krajina. Z vidika promocije je pomemben tudi projekt EDEN (European Destinations of Excellence - Evropska destinacija odličnosti), katerega iniciator je Evropska komisija in v sklopu katerega je bila destinacija Kolpa v letu 2010 izbrana kot Evropska destinacija odličnosti.

Pospešitev izvršilnih postopkov

Zaradi potrebe gospodarstva po hitrejših izvršilnih postopkih se načrtujejo **spremembe na zakonodajnem področju**. Z **novelo Zakona o izvršbi in zavarovanju**, ki je v pripravi na Ministrstvu za pravosodje, bodo vključene nekatere rešitve, namenjene učinkovitejšemu izvajanju Uredbe o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah ter Uredbe o določitvi postopka za evropski nalog za zamrznitev bančnih računov z namenom olajšanja čezmejne izterjave dolgov v civilnih in gospodarskih zadevah. Poleg tega bo novela zasledovala tudi naslednje cilje ter rešitve:

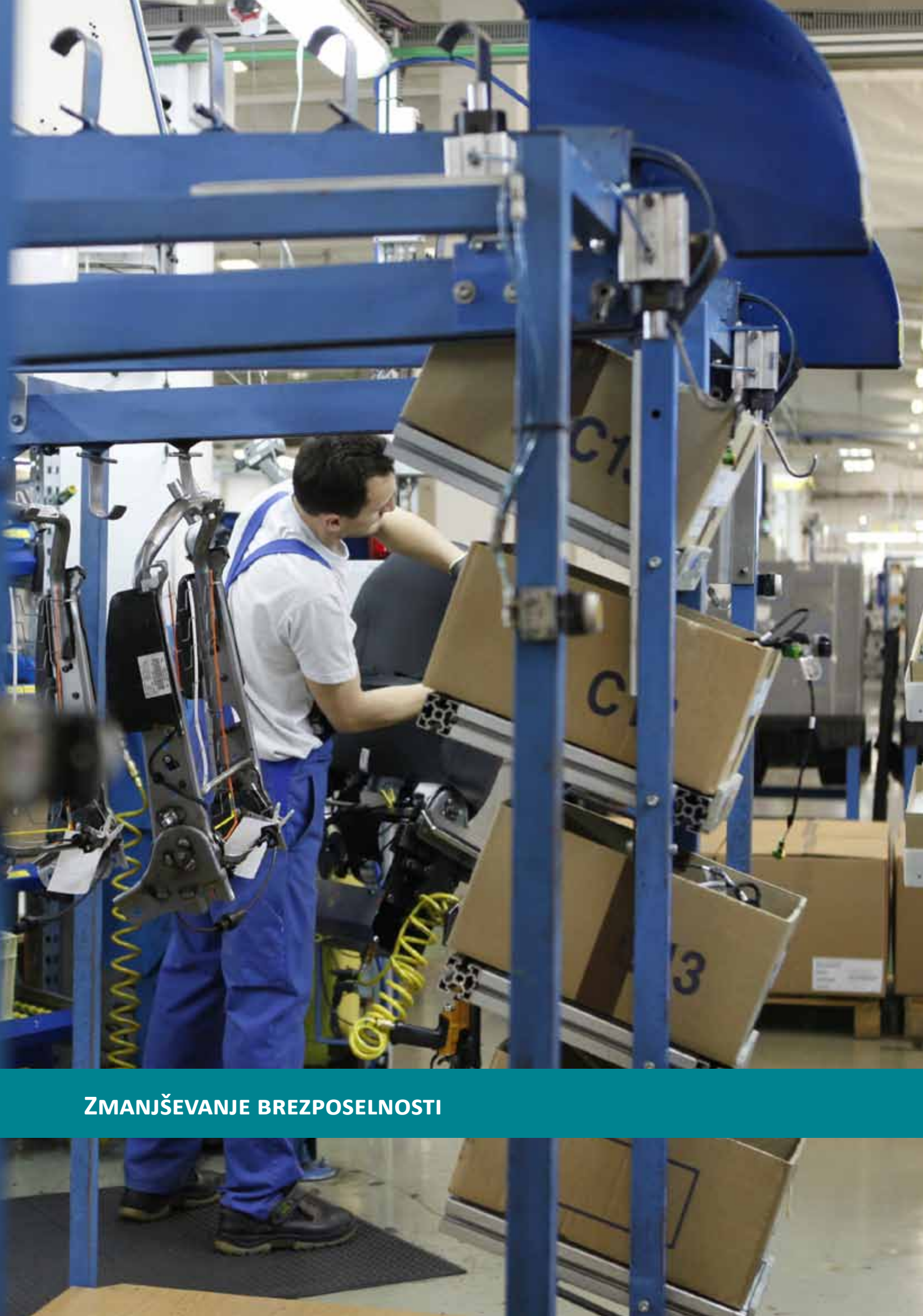
- doseganje boljše realizacije prodanih premičnin in nepremičnin;
- pospešitev in hitrejši zaključek izvršilnih postopkov;
- lažje pridobivanje podatkov o dolžnikovem premoženju;
- racionalizacija postopka seznama dolžnikovega premoženja;
- varstvo dolžnika.

400

novih delovnih
mest

4,6 mio €

za spodbujanje
tujih investicij

ZMANJŠEVANJE BREZPOSELNOSTI

Konec avgusta 2016 je bilo v jugovzhodni regiji registriranih **7.451 brezposelnih oseb**, kar je za 969 oseb oz. **11,5 % manj** kot avgusta 2015 (v Sloveniji za 9,3 % manj).

Pozitiven trend zaposlovanja in upadanja števila brezposelnih oseb je prisoten v jugovzhodni regiji že od leta 2014, izrazit je tudi v prvih osmih mesecih leta 2016. Glavni zaposlovalci v okolju ter mnoga srednja in manjša podjetja so, skupaj z agencijami za posredovanje delovne sile, močno povečali povpraševanje po najbolj aktivni in iskani delovni sili (tj. pretežno moških, v starosti od 20 do 40 let, s primernimi ročnimi spretnostmi). Delovna mesta so v proizvodnji (npr. monterji, varilci, delavci strojnih in lesnih profilov), veliko povpraševanje je tudi po gostinskem kadru.

Stopnja registrirane brezposelnosti je v jugovzhodni Sloveniji še vedno nekoliko višja od slovenskega povprečja (predvsem v Beli Krajini oz. Pokolpju). Delež oseb v starosti nad 50 let je med brezposelnimi 33,5 %, visok je delež dolgotrajno brezposelnih (62,5 %), glede na ostalo populacijo brezposelnih se povečuje delež brezposelnih oseb etnične romske manjšine. Ker **struktura brezposelnih ni usklajena s potrebami delodajalcev** po neposredno zaposljivi, motivirani in ne-dolgotrajno brezposelni delovni sili, Zavod za zaposlovanje, v sodelovanju z lokalnimi Medpodjetniško izobraževalnimi centri, lokalnimi izobraževalci ter podjetji, pripravlja in izvaja **programe izobraževanja**, s katerimi usposablja kandidate z znanji in veščinami, ki jih delodajalci iščejo (npr. TIG varilec v avtomobilski industriji, operater na CNC strojih, kuharski pomočnik). Glavni oviri za vključevanje brezposelnih oseb v te programe sta nemotiviranost oseb za izobraževanje in nemotiviranost oseb za zaposlitev v podjetjih, ki delavcem izplačujejo minimalno plačo. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izvaja ukrepe za izboljšanje situacije s **stimulacijo deficitarnih poklicev preko štipendij**, dodatno se preko Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje izvajajo **lokalno prilagojeni programi** z večjim poudarkom na individualni obravnavi. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti s **programom Kompetenčni centri za razvoj kadrov** spodbuja pridobivanje dodatnih kompetenc zaposlenih v podjetju. Javni razpis v skupnem znesku 18 milijonov evrov bo objavljen do konca leta 2016.

-11,5 %

brezposelnost

Usklajevanje strukture
brezposelnih
s potrebami
delodajalcev

INFRASTRUKTURNI PROJEKTI IN PRESKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO

Tretja razvojna os

Odsek AC A2 - Revoz (1. faza)

Maja 2015 je aktivnosti na pripravljalnih delih in kasnejši izgradnji prvega odseka južnega dela 3. razvojne osi prevzela družba DARS, d.d.. Aktivnosti potekajo skladno z načrtovanimi aktivnostmi DARS-a za leto 2016. Priprava projektne dokumentacije naj bi bila zaključena v letu 2017. Po zaključku te faze bo možno pričeti s fazo pridobivanja zemljišč in pravic na njih, kar je osnova za pridobitev gradbenega dovoljenja v letu 2018 in pričetek gradnje. Skrajni rok za izgradnjo tega dela odseka je do leta 2022. Predvideno sofinanciranje projekta s kohezijskimi sredstvi znaša **39,7 milijonov evrov**.

Odsek Revoz - Maline (občina Metlika)

Aktivnosti se bodo začele v letu 2017. Terminsko naj bi čim bolj sovpadale z aktivnostmi (izdelava projektne dokumentacije, pridobivanje zemljišč) na odseku AC A2 - Revoz (1. faza).

Odsek Maline – Metlika (Črnomelj)

V tem obdobju potekajo zadnja usklajevanja z nosilci urejanja prostora. Sprejem državnega prostorskega načrta je predviden konec tega oziroma v začetku prihodnjega leta.

Železniška infrastruktura

Izgradnja druge faze kočevske proge (Ribnica - Kočevje)

Za dokončanje del v okviru 2. faze projekta je potrebno izvesti obnovo proge v dolžini 12,12 kilometrov in obnovo postaje Kočevje, urediti postajališče Stara Cerkev ter urediti nakladalne klančine v Dobropolju, Ribnici in Kočevju. Drugi fazi bo sledila še tretja faza, ki bo obsegala zamenjavo in posodobitev signalnovarnostnih in telekomunikacijskih naprav na celotnem odseku, s čimer bo omogočen redni potniški promet do Kočevja (predvidoma leta 2018). Pogodbena vrednost del je **14.851.885,54 evrov z DDV**.

39,7 mio €

za odsek na tretji
razvojni osi

14,9 mio €

za izgradnjo
kočevske proge

Cestna infrastruktura

V regiji je **787 kilometrov državnih glavnih in regionalnih cest**, kar predstavlja 13,2 % državnega omrežja in cest ter **54 kilometrov avtocest**. Na področju celotne regije je bilo konec leta 2015 evidentiranih **76 posameznih proračunskih projektov**. V sprejetem proračunu za **leti 2016 in 2017** je za te projekte namenjenih **13 milijonov evrov**.

Večji projekti:

- V projekt **južnega dela tretje razvojne osi med Novim mestom in Vinico** je bilo do leta 2016 investiranih že 8,5 milijonov evrov. V proračunu za leti 2016 in 2017 je za projekt namenjenih 880 tisoč evrov, medtem ko izhodiščna vrednost projekta znaša 315,0 milijonov evrov.
- V Novem mestu se bo nadaljevala **ureditev Belokranjske ceste**. Do 2016 je bilo v projekt investiranih 866 tisoč evrov. V proračunu za leti 2016 in 2017 je za projekt namenjenih 490 tisoč evrov, medtem ko izhodiščna vrednost projekta znaša slabe 4 milijone evrov.
- V Kočevju in Osilnici se bo nadaljevala **modernizacija odseka R3-656/3650 (Dragarji) Zgornji Čačič – Osilnica**. Do 2016 je bilo v projekt investiranih že 12,5 milijonov evrov. Izhodiščna vrednost projekta znaša slabih 18 milijonov evrov.
- V občinah Mirna Peč, Novo mesto in Trebnje se načrtuje **ureditev regionalne ceste**, ki predstavlja vzporedno alternativo avtocesti. V proračunu za leti 2016 in 2017 je za projekt predvidenih 650 tisoč evrov, medtem ko izhodiščna vrednost projekta znaša 8,2 milijona evrov.
- V Žužemberku se bo nadaljevalo s **preplastitvijo ceste Žužemberk – Dvor**. Do 2016 je bilo v projekt Zagradec - Žužemberk investiranih že dobrih 1,5 milijonov evrov. V proračunu za leti 2016 in 2017 je za projekt namenjenih 300 tisoč evrov. Izhodiščna vrednost projekta je 3,7 milijona evrov.
- V občini Straža se bo nadaljevala **rekonstrukcija Soteska – Novo mesto**. Do 2016 je bil v projekt Jurska vas - Potok investiran že dober milijon evrov. V proračunu za leti 2016 in 2017 je za projekt namenjenih 460 tisoč evrov. Izhodiščna vrednost projekta je slabe 3 milijone evrov.

V regiji potekajo **redna dela na državnih cestah** (npr. redno vzdrževanje, krpanje, preplastitve, talne označbe, sanacija cestnega omrežja po elementarnih nesrečah) v vrednosti:

- leto 2014: **7.797.319,23 evrov**;
- leto 2015: **8.646.391,72 evrov**;
- leto 2016 (realizirano do konca septembra 2016): **6.926.802,84 evrov**.

V regiji so bile izvedene naslednje **novogradnje**:

- leto 2014: **obvoznica Črnomelj II. etapa** (vrednost del: 3.369.744,30 evrov; od tega sofinanciranje Republike Slovenije: 97,6 %, občina: 2,4 %)
- leto 2015: **ureditev krožišča v Sodražici** (vrednost del: 1.156.687,94 evrov; od tega sofinanciranje Republike Slovenije: 46,4 %, občina: 53,6 %)
- leto 2016: **ureditev Kandijske ceste v Novem mestu** (vrednost del: 543.330,67 evrov; od tega sofinanciranje Republike Slovenije: 50,4 %, občina: 49,6 %), **rekonstrukcija križišča državnih cest v Mokronogu** (vrednost del: 1.121.716,72 evrov; od tega sofinanciranje Republike Slovenije: 60,2 %, občina: 39,8 %), **rekonstrukcija ceste Slovenska vas – Šentrupert II. etapa** (vrednost del: 483.888,30 evrov; od tega sofinanciranje Republike Slovenije: 72,6 %, občina: 27,4 %).

Preskrba z električno energijo

Rekonstrukcija 2x110 kV daljnovoda TE Brestanica–Hudo

Z rekonstrukcijo se bo povečala **prenosna zmogljivost** daljnovoda.

Načrtovani daljnovod Kočevje–Črnomelj

Izgradnja daljnovoda bo prispevala k **zanesljivejši oskrbi** z električno energijo Bele krajine.

Načrtovani 2 x 110 kV daljnovod Grosuplje–Trebnje

Obstoječa 110 kV povezava Hudo–Kočevje–Ribnica–Grosuplje ob kritičnih izpadih ne zadostuje potrebam regije, zaradi česar je za zagotovitev **zanesljivega obratovanja** do leta 2021 potrebno zgraditi nov daljnovod 2 x 110 kV Grosuplje–Trebnje.

Energetska sanacija javnih stavb

Skupna vrednost investicij v energetske sanacije javnih stavb (osnovne šole, vrtci, zdravstveni domovi) je znašala 8,13 milijonov evrov. Od tega so bili projekti sofinancirani v višini **5,07 milijone evrov** (62 %).

Sofinanciranje sistemov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso

Skupna vrednost investicij v daljinske in individualne sisteme z lesno biomaso je znašala 11,74 milijone evrov. Od tega so bili projekti sofinancirani v višini **6,22 milijone evrov** (53 %).

13 mio €

za 76 cestnih projektov

5,07 mio €

za energetske sanacije

6,22 mio €

za ogrevanje na lesno biomaso

VARSTVO OKOLJA IN TRAJNOSTNI RAZVOJ

Črpanje evropskih sredstev

Regija je v okviru črpanja evropskih sredstev pripravila projekte v skupni višini dobrih **90 milijonov evrov** (z DDV):

- **hidravlična izboljšava vodovodnega sistema** na območju osrednje Dolenjske;
- **oskrba s pitno vodo** na območju Sodražica – Ribnica – Kočevje in na območju Suhe krajine.

Zmanjševanje poplavne ogroženosti

FRISCO 1

Zmanjševanje poplavne ogroženosti z izvedbo ne-gradbenih protipoplavnih ukrepov (na porečjih Sotle, Kolpe, Bregane, Mure, Drave in Dragonje). Za ta projekt so že odobrena sredstva v višini **4 milijone evrov**. Naslednja faza vključuje izvajanje gradbenih protipoplavnih ukrepov - projekti **FRISCO 2+** (porečje Mure, Drave, Sotle in Kolpe), za kar je predvidenih še **8 milijonov evrov**.

»INTERREG Danube Transnational Programme«

Direkcija Republike Slovenije za vode skupaj z devetnajstimi partnerji in trinajstimi opazovalci iz držav Podonavja sodeluje pri prijavi triletnega projekta »Danube Floodplain« v pričakovani vrednosti 4 milijone evrov. Med drugim bo izdelan priročnik za ohranitev in obnovo poplavnih ravnic s smernicami za izvedbo ukrepov, kar bo, ob upoštevanju ciljev različnih evropskih okoljskih direktiv, prispevalo k doseganju ciljev zmanjševanja poplavne ogroženosti. Kandidat za pilotno območje znotraj projekta je tudi porečje Krke.

90 mio €

evropskih
sredstev

12 mio €

za zmanjševanje
poplavne
ogroženosti

Priprava državnih prostorskih načrtov

Ministrstvo za okolje in prostor pripravlja državne prostorske načrte za:

- daljnovod Trebnje – Mokronog - Sevnica;
- daljnovod Kočevje – Razdelilna transformatorska postaja Črnomelj (daljnovod bo v tem delu Slovenije zagotavljal zanesljivo oskrbo z električno energijo);
- državno cesto med avtocesto A1 Maribor–Ljubljana in A2 pri Novem mestu (3 razvojna os - osrednji del);
- državno cesto od priključka Maline do maloobmejnega prehoda Metlika in priključka Črnomelj jug;
- državno cesto od priključka Črnomelj jug do maloobmejnega prehoda Vinica.

Odprava posledic naravnih nesreč

Ministrstvo za okolje in prostor je v regiji izvedlo različne aktivnosti za odpravo posledic naravnih nesreč (neurje s poplavami, visok sneg, žled, plazovi) v skupni vrednosti približno **1,5 milijona evrov**.

Priprava trajnostnih urbanih strategij za slovenske mestne občine

Mestna občina Novo mesto je januarja letos sprejela dokument **»Trajnostna urbana strategija: Novo mesto 2030«**, s čimer je izpolnila prvi in ključni pogoj za prejem evropskih sredstev v okviru izvajanja mehanizma Celostnih teritorialnih naložb. Temeljna cilja strategije sta: **učinkovita raba prostora znotraj mest in mestnih območij** z reaktivacijo opuščenih in premalo izkoriščenih površin in stavb in **izboljšanje kakovosti javnih površin**. Pričakovan rezultat izvedenih ukrepov v okviru te prednostne naložbe so **revitalizirane površine v mestih**.

Pomembni okoljevarstveni projekti

LIFE Kočevsko

Projekt »Ohranjanje območij Natura 2000 Kočevsko« celovito obravnava aktivno varstvo območij Natura 2000 Kočevsko. Projekt bo potekal 54 mesecev, celotna vrednost znaša skoraj **2,3 milijone evrov** (50 % sredstev iz evropskega programa LIFE+, 30 % prispeva Ministrstvo za okolje in prostor, 20 % prispevajo projektni partnerji). Glavni cilj projekta je **izboljšanje habitatnih razmer in vzpostavitev ugodnega stanja ohranjenosti za močno ogrožene živalske vrste** (gozdne ptice: divji petelin, gozdni jereb, belohrbti detel in triprsti detel; edini par orla belorepca na Kočevskem) **ter za izjemno ranljiv podzemni ekosistem** s človeško ribico kot glavnim indikatorjem stanja podzemnih voda.

LIFE projekt »Upravljanje in ohranitev populacije rjavega medveda v severnih Dinaridih in Alpah«

Vrednost projekta znaša skoraj **6 milijonov evrov** (Evropska komisija prispeva dobre 4 milijone evrov, Ministrstvo za okolje in prostor 1 milijon evrov). Eden glavnih ciljev projekta je **čezmejno sodelovanje in upravljanje na nivoju populacije rjavega medveda** (Hrvaška, Slovenija, Italija in Avstrija): monitoring na nivoju populacije; upravljanje in varstvo rjavega medveda v Severnih Dinaridih in jugozahodnem delu Alp; zmanjšanje števila konfliktov med človekom in medvedom ter promocija sobivanja; promocija naravnega širjenja rjavega medveda iz Dinaridov v Alpe.

V tej regiji je ustanovljen **Krajinski park Kolpa**, ki ga upravlja Javni zavod Krajinski park Kolpa, Adlešiči. Park je leta 1998 razglasila Občina Črnomelj, leta 2006 je ustanoviteljstvo prevzela Vlada Republike Slovenije. Površina parka znaša 4.331 hektarjev in obsega pas ob reki Kolpi v dolžini dobrih 50 km. Ima 6 Natura2000 območij, 70 naravnih vrednot, 16 naravnih spomenikov, 1 strogi naravni rezervat in 41 kulturnih spomenikov lokalnega pomena.

V občini Kočevje se končujejo dela na **vodotoku Rinža**. V okviru sanacijskih del bo iz struge odstranjen mulj na odseku od zapornic do športne dvorane in saniran desnobrežni zid v dolžini približno 80 m. Vrednost del znaša **450.000 evrov**.

V Mestni občini Novo mesto je v sklepni pripravi sporazum o sofinanciranju **»Ureditve ceste in vodotoka skozi Velike Brusnice na cesti Gabrje – Ratež«**.

1,5 mio €

za odpravo
posledic naravnih
nesreč

2,3 mio €

za ohranjanje
območij
Natura 2000
Kočevsko

6 mio €

za ohranitev
populacije rjavega
medveda

GOSPODARJENJE Z GOZDOVI

S sprejetjem Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije, ustanovitvijo družbe **Slovenski državni gozdovi d.o.o.**, s sedežem v Kočevju (SiDG), je vzpostavljeno primerno okolje za prehod na **nov sistem gospodarjenja z gozdovi** v lasti Republike Slovenije in **vzpostavitev gozdno lesne verige**. V gradivu k predlogu Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije je bil ocenjen prihodek iz gozdne proizvodnje na **21,8 milijonov evrov**, kar je več, kot je pred ustanovitvijo SiDG znašala koncesijska dajatev za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije.

Družba SiDG uresničuje letošnji letni načrt poseka in spravila lesa ter sproti sanira vse poškodovane gozdove. Skladno z izdanimi odločbami Zavoda za gozdove Slovenije je do konca leta 2016 predvidena redna sečnja v obsegu 390.000 m³ lesa. Navedena količina bo zaradi potrebnega poseka dreves, napadenih od podlubnikov, bistveno presežena. Za redne in predvsem sanitarne sečnje SiDG mesečno objavlja razpise. Na posamezne razpise se lahko prijavijo, glede na sposobnost opravljanja dela po obsegu, manjši (visokogorski kmetje) in večji izvajalci.

Z začetkom poslovanja SiDG se že uresničujejo **pozitivni učinki nove organiziranosti** na razvoj slovenskega gozdarstva in slovenske lesno-predelovalne industrije:

- **Večja transparentnost poslovanja pri oddaji del v gozdovih in pri izvedbi prodaje državnega lesa:** Lastnik lesa (država) sedaj izvaja tudi prodajo lesa, ki je bila prej s koncesijsko pogodbo prepuščena koncesionarjem. Novoustanovljena družba pri prodaji sledi ciljem, ki jih določa zakon, med drugim tudi, da prispeva k vzpostavitvi in razvoju gozdno-lesnih verig.
- **Enaki pogoji nakupa celotne količine lesa za vse zainteresirane kupce:** Pogoji prodaje so vnaprej znani (sprejela jih je Vlada Republike Slovenije in so javno objavljeni). Zaradi enotne ponudbe potencialni kupci lažje pridejo do želenih količin in ustreznih količin posebnih in redkejših gozdnih lesnih sortimentov (npr. hlodovina najvišje kakovosti, vrednejše drevesne vrste, kot sta javor in češnja).
- **Vnaprej znana okvirna količina in struktura gozdno lesnih sortimentov ter možnost sklepanja večletnih pogodb:** Družba na podlagi podatkov iz gozdnogospodarskih načrtov ter izbire drevja za posek pred izvedbo sečnje in prodaje napove pričakovano količino in strukturo gozdno-lesnih sortimentov (tudi za daljše obdobje), kar je pomemben prispevek k usmerjanju nadaljnjega razvoja lesne panoge v Sloveniji. Družba ima že sklenjene pogodbe za večino lesa, ki bo posekan v letošnjem letu.
- **Dvig konkurenčnosti v gozdarskem sektorju:** Poleg dosedanjih koncesionarjev imajo možnost za izvajanje del v gozdovih tudi druge družbe, kar poveča konkurenčnosti v gozdarskem sektorju. Dosedanji sistem koncesij namreč v 20-letnem obdobju ni omogočal vključevanja novih subjektov.
- **Obseg dela v gozdovih v lasti Republike Slovenije je enak oziroma večji:** Izvajanje sečnje in spravila lesa v državnih gozdovih je omogočeno gospodarskim družbam, ki so do 1. 7. 2016 izvajale koncesijo v državnih gozdovih, drugim usposobljenim in opremljenim gospodarskim subjektom, ki opravljajo storitve s področja izkoriščanja gozdov, ter hribovskim in gorskim kmetom. Javni razpisi zagotavljajo enakopravne možnosti vsem, ki konkurirajo za izvajanje del v državnih gozdovih. Po veljavnih gozdnogospodarskih načrtih bo do leta 2020 letni možni posek lahko znašal do 1.550.000 m³ lesa, kar pomeni, da se bodo potrebe po usposobljenih in opremljenih izvajalcih del v državnih gozdovih predvidoma povečale. To potrjujejo tudi dosedanje izkušnje SiDG, ki z javnimi razpisi v posameznih območjih Slovenije ne more zagotoviti dovolj usposobljenih izvajalcev za vsa dela v gozdovih v lasti Republike Slovenije.

**nov sistem
gospodarjenja z
gozdovi**

**vzpostavitev
gozdno lesne
verige**

IZOBRAŽEVANJE

Skupno število dijakov, ki so se v šolskem letu 2015/2016 šolali v jugovzhodni regiji, je **5.667**, kar je **7,6 %** vseh vpisanih dijakov v srednje šole v Republiki Sloveniji. Večina (77,2 %) dijakov s stalnim bivališčem v jugovzhodni regiji se izobražuje v domači regiji. Poleg področja splošnega izobraževanja jih zanimajo tudi področje elektrotehnike in računalništva, strojništvo, kemija, farmacija in zdravstvo.

V letih 2015 in 2016 je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju z Mladinskim svetom Slovenije in Mladinsko mrežo MaMa izvedlo dogodke »**Rastimo skupaj**«, v okviru katerih je Urad za mladino skupaj z lokalnimi in regionalnimi deležniki iskal **rešitve za težave mladih**. Na področju participacije mladih je mogoče zaznati, da lokalne skupnosti pogrešajo mladinske svete lokalnih skupnosti. Po oceni občin sta primera dobrega delovanja Mladinski svet Šentjernej in Trebanjski mladinski svet. Občina Trebnje je prva Mladim prijazna občina iz te regije, saj izvaja ukrepe iz vseh prednostnih področij lokalne mladinske politike. Primeri dobrih praks so Mladinski center BIT, KUD Plac, Klub belokranjskih študentov in Črnfest. Projekti Erasmus+ so organizacijsko sicer zelo zahtevni, a so hkrati prava osnova in pot za delo z mladimi v tej regiji (npr. Erasmus+ projekt BrandYourself).

Dofinanciranje zavodov

V obdobju **od leta 2013 do leta 2016** je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport namenilo **dodatna sredstva** zavodom v jugovzhodni regiji.

Gimnazija in srednja šola Kočevje

Zaradi nekajletnega upada števila dijakov ima šola precejšnje finančne težave. V 2016 je bila dofinancirana v višini skoraj **260 tisoč evrov**. Šola išče rešitve tudi v izvajanju novih programov. Za prihodnje šolsko leto napoveduje predlog za uvedbo programa strojni tehnik.

Grm Novo mesto

Zaradi zelo slabega dosedanjega vpisnega trenda v program srednjega poklicnega izobraževanja vrtnar, kjer je bilo v preteklem šolskem letu v vseh treh letnikih skupaj vpisanih 14 dijakov, šola tega programa za šolsko leto 2016/2017 ni več razpisala. Zavod je bil v letu 2016 dofinanciran v višini **232.259 evrov**.

Srednja šola Črnomelj

Šola zaradi dosedanjega slabega trenda vpisa v program Ekonomski tehnik, v katerega že dve šolski leti ni vpisala novincev, za šolsko leto 2016/2017 programa ni razpisala. Prav tako šoli že več let upada število dijakov. V letu 2016 je bila dofinancirana v višini **120 tisoč evrov**. Letošnji vpis novincev je izjemno spodbuden.

Sofinanciranje gradenj

V letih **2011-2015** sta bili v jugovzhodni regiji **sofinancirani dve gradnji**, in sicer **OŠ Stara Cerkev** v občini Kočevje (rekonstrukcija po požaru) v višini **1,23 milijonov evrov** ter novogradnja **vrta in OŠ Mirna Peč**, občina Mirna Peč, v višini **2,06 milijonov evrov**. V letu 2016 se nadaljuje 2. faza izgradnje OŠ Mirna Peč (telovadnica), sofinanciranje je predvideno v 2017-18.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je za izvedbo novogradnje **I. trakta Šolskega centra Novo mesto** za potrebe višje strokovne šole (v izmeri cca. 4.500 m²) prispevalo **2,5 milijona evrov** (od cca. 5 milijonov evrov vredne investicije).

Fakulteta za informacijske študije Novo mesto (FIŠ NM)

Fakulteta je bila s sklepom Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport izbrana za izvajanje projekta »**Pridobitev novih prostorov za FIŠ**«. Vrednost projekta je znašala **1.901.196,43 evrov z DDV** (s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj: 1.768.488,68 €, lastna udeležba: 132.707,75 evrov). Fakulteta je z investicijo pridobila **1168 m² novih bruto tlorisnih površin**, pri čemer je poleg predavalnic, opremljenih s sodobno IKT opremo, pridobila tudi nove, vrhunsko opremljene prostore za delo treh raziskovalnih skupin fakultete (Inštitut za informacijske študije, Laboratorij za podatkovne baze in Inštitut na management procesov) ter sodobno opremljene spremljevalne prostore. Fakulteta je izvedla tudi projekt **Kreativno jedro Simulacije**. Vrednost sofinanciranja je znašala cca. **900 tisoč evrov** iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. V okviru projekta je bil izveden nakup superračunalnika Rudolf (v višini nekaj več kot 300 tisoč evrov), s katerim je bila kupljena najsodobnejša oprema za izvajanje simulacij.

0,6 mio €

za dofinanciranje
zavodov

7,6 mio €

za sofinanciranje
gradenj

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVLJENJA ROMOV

Slovenija je edina država v Evropi, ki ima (krovni) **Zakon o Romski skupnosti**. Za izvajanje zakonodaje se sprejemajo tudi **nacionalne strategije za varstvo Romov**. Trenutno je v pripravi Nacionalni program ukrepov za Rome za obdobje 2016-2021. V okviru Nacionalnega programa kontinuirano potekajo tudi usposabljanja policistov za delo v večkulturni družbi in usposabljanja za javne uslužbenke, ki delajo s predstavniki romske skupnosti.

Slovenija ima **romske svetnike v 20 občinah** (politična participacija na lokalni ravni). Nacionalno deluje **Svet Romske skupnosti**, ki predstavlja interese romske skupnosti v razmerju do državnih organov in je oseba javnega prava. V okviru izvršilne veje oblasti deluje kot delovno telo vlade **Komisija Vlade Republike Slovenije za zaščito romske skupnosti**. Njeni člani so državni predstavniki, predstavniki lokalnih skupnosti in pripadniki romske skupnosti.

Slovenija namenja temam, povezanim z Romi in Sinti, pozornost tudi v mednarodnih odnosih. Svojo nacionalno ureditev in projekte redno predstavlja v relevantnih mednarodnih forumih (OVSE, SE) in aktivno sodeluje pri oblikovanju politik teh organizacij in v okviru Evropske unije.

Vključitev Romov v sistem vzgoje in izobraževanja

Slovenija izvaja številne aktivnosti na področju izboljšanja pogojev za **vključitev pripadnikov romske skupnosti v sistem vzgoje in izobraževanja** in zagotavlja pogoje za **dvig njihove izobrazbene ravni**. Pomembna sta naslednja strateška dokumenta: Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji (2004) in njena dopolnitev (2011) ter Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2013-2020.

Projekt "Zagotavljanje dostopa do kakovostnih predšolskih programov romskim otrokom in njihovim staršem"

Projekt financira Open Society Foundations London, koordinira pa Pedagoški inštitut. Temeljni cilj projekta, ki poteka med januarjem 2014 in decembrom 2016, je razvoj in izvajanje različnih oblik vzgojno-izobraževalnega dela z namenom zagotavljanja dostopa do kakovostnih predšolskih programov romskim otrokom in njihovim staršem.

Projekt »Skupaj do znanja – Uresničevanje ciljev Strategije vzgoje in izobraževanja Romov v RS«

Projekt je namenjen razvijanju in nadgradnji inovativnih in alternativnih oblik vzgojno-izobraževalnega dela za uspešnejše vključevanje otrok in učencev Romov v sistem vzgoje in izobraževanja. V projekt se dnevno vključujejo predšolski in šolski romski otroci z namenom **hitrejše socializacije in vključenosti v družbo**. V okviru projekta deluje 22 **romskih pomočnikov in romskih pomočnic**, ki so glavni vezni člen med šolo ali vrtcem in romsko skupnostjo. Poleg dela v 31 šolah in vrtcih izvajajo dodatne aktivnosti v okoljih, kjer živijo pripadniki romske skupnosti. Na ta način aktivnosti povezujejo v smiselno celoto in ustvarjajo pozitivne sinergijske učinke.

Mestna občina Novo mesto skupaj z Ministrstvom za okolje in prostor, nevladnimi organizacijami in Fakulteto za arhitekturo v bližnji prihodnosti načrtuje študentsko delavnico za **oblikovanje in postavitev večnamenskega objekta in športnih igrišč v romskem naselju Brezje (Žabjak)**.

V okviru programa kulturne dejavnosti manjšin se v jugovzhodni Sloveniji v letu 2016 iz integralnega proračuna izvajajo **kulturni projekti**, namenjeni romski skupnosti, ter kulturni projekti, namenjeni nemško govoreči etnični skupini v Sloveniji. Kulturni projekti se morajo izvesti do konca leta 2016. Do 21. oktobra je odprt nov razpis za prijavo kulturnih projektov za naslednje leto v višini 92.115 evrov.

Projekt »Romi, povabljeni v knjižnico«

Projekt uspešno izvaja Ljudska knjižnica Metlika, ki vzpostavlja zbirko knjižničnega gradiva v romskem jeziku. Projekt je leta 2011 prejel nagrado Mednarodne bralne zveze za inovativne projekte za promocijo branja v Evropi. Da je projekt približevanja knjižnice Romom res uspešen, kaže podatek, da je v metliško knjižnico včlanjenih že več kot 60 Romov, med njimi največ otrok (v metliški občini je pet romskih naselij, v katerih po neuradnih podatkih živi več kot 300 Romov).

Aktivnosti Urada za narodnosti

Urad za narodnosti aktivno sodeluje z resornimi ministrstvi pri urejanju romskega vprašanja. V zadnjem obdobju je zagotovil dodatna **sredstva za zagotavljanje pitne vode** v najbolj perečih romskih naseljih, tudi za naselje Dobruška vas v občini Škocjan. Potekajo dogovori za zagotovitev **začasnega priklopa elektrike** v romskem naselju Žabjak v Mestni občini Novo mesto. Pomemben premik glede krepitev dialoga in sodelovanja vseh relevantnih subjektov z namenom izboljšanja položaja pripadnic in pripadnikov romske skupnosti in njihove večje vključenosti v družbo bo dosežen tudi na podlagi evropskega **projekta Siforoma »Krepitev nacionalnega posvetovalnega procesa v Sloveniji z vzpostavitvijo Nacionalne platforme za Rome«**, ki ga izvaja Urad za narodnosti. 11. 11. 2016 bo v okviru projekta izveden nacionalni posvet »Prostorska ureditev območij, kjer živijo Romi v Republiki Sloveniji«.

hitrejša
socializacija in
vključenost v
družbo

dvig
izobrazbe

VARSTVO ZDRAVJA

Urgentni center Novo mesto

Ministrstvo za zdravje je pripravilo nov Pravilnik o službi nujne medicinske pomoči, ki je pričel veljati novembra lani. Pomembna gradnika novega sistema nujne medicinske pomoči sta poleg urgentnih centrov tudi vzpostavitev dispečerskih centrov zdravstva in dejavnost triaže.

Otvoritev urgentnega centra Novo mesto predstavlja veliko prelomnico v organizaciji službe nujne medicinske pomoči v regiji. Cilj vzpostavitve delovanje urgentnih centrov je **povečati dostopnost in učinkovitost obravnave nujnih akutnih stanj**. Skupna vrednost urgentnega centra Novo mesto je **7.440.092,66 evrov** (od tega 4.110.223,50 evrov evropskih sredstev in 2.122.997,08 evrov proračunskih sredstev, 1.206.872,08 evrov je prispevala bolnišnica).

Investicije

- Vsi prebivalci Dolenjske in Bele krajine so bili brez interventnega kardiologa in ustreznega aparata, ki bi reševal življenja prebivalcem te regije, zato so bolnike vozili v Ljubljano ali Celje. Ministrstvo za zdravje je izvedlo javno naročilo za **nakup angiografa**, ki bo prebivalcem Dolenjske in Bele krajine omogočil, da se jim na zdravljenje ne bo več treba voziti v druge zdravstvene domove.
- Ministrstvo za zdravje je zagotovilo sredstva za sistem RIS/PACS (strojna in programska oprema), ki bo v splošni bolnišnici Novo mesto omogočil izmenjavo slikovnega diagnostičnega gradiva in **povezovanje bolnišničnih in radioloških informacijskih sistemov** v enotno povezano teleradiološko omrežje v Republiki Sloveniji.
- Ministrstvo za zdravje je iz proračunskih sredstev zagotovilo **7 milijonov evrov** za dokončanje 1. nadstropja nad urgentnim centrom Novo mesto.
- Ministrstvo za zdravje v letu 2017/18 načrtuje **energetsko prenovu splošne bolnišnice Novo mesto** v vrednosti približno 2 milijona evrov (iz kohezijskih sredstev).
- Ministrstvo za zdravje je kupilo **EKG aparat za reševalno vozilo** občine Početrtek, ki zdravnikom omogoča, da pogledajo aktivnosti srčne mišice.
- Ministrstvo za zdravje je za vse zdravstvene domove v regiji financiralo nakup **prenosnega urgentnega ultrazvoka**.
- V letu 2016 je Ministrstvo za zdravje sofinanciralo nakup **terminalov za reševalne postaje**, za uporabo v nujni medicinski pomoči za zdravstveni dom Metlika, zdravstveni dom Črnomelj, zdravstveni dom Ribnica, zdravstveni dom Trebnje in zdravstveni dom Novo mesto.

7,44 mio €

za urgentni center
Novo mesto

investicije v
medicinsko
opremo

KULTURA

Dolenjska se v zadnjih letih ponaša z izjemno prodorno založbo Goga, v prihodnjem letu se v Novem mestu v okvirju Dolenjskega muzeja pripravlja velika razstava in simpozij o jantaru. Na področju ljubiteljske kulture črnomaljska godba slavi 150-letnico, v pripravi je razpis Jezikovna integracija ranljivih govorcev, ki bo še posebej zanimiv za ta del Slovenije.

V občini Žužemberk se nadaljuje **obnova gradu Dvor** s predstavitev Aušpergove železarske dediščine. Projekt je vključen v prednostno naložbo Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem NATURA 2000 in zelenimi infrastrukturami. Skupna vrednost projekta je 1.601.240 evrov, od tega Slovenija prispeva 20 % (80 % prispeva Evropska unija).

Ministrstvo za kulturo je v letu 2015 za **sofinanciranje nakupa bibliobusa** Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto namenilo sredstva v skupni višini **200.000 evrov**. Slavnostna otvoritev novega bibliobusa, ki bo na voljo uporabnikom na območju občin Novo mesto, Šentjernej, Žužemberk, Straža, Dolenjske Toplice, Šmarješke Toplice, Škocjan, Mirna Peč, pogodbeno pa tudi na območju občin Metlika, Mokronog-Trebelno in Trebnje, je bila 2. 9. 2016.

Javni razpis Jezikovna integracija ranljivih skupin govorcev v Republiki Sloveniji sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Republika Slovenija. Namen sofinanciranja je z razvojem metod in gradiv izobraževanja ter gradnjo specifičnih jezikovnih orodij za lažje sporazumevanje spodbuditi razvoj jezikovnih zmožnosti ranljivih skupin govorcev (slepi/slabovidni, gluhi/gluhonemi, dislektiki, osebe s posebnimi potrebami). Izbrani projekti se bodo izvajali v letih 2017-2019. Skupna okvirna vrednost razpoložljivih sredstev za javni razpis je največ **do 500.000 evrov**. Dolenjska spada v vzhodno kohezijsko regijo, zato lahko pri tem javnem razpisu pridobi nekoliko več finančnih sredstev kot zahodna kohezijska regija.

200.000 €

za bibliobus

PODROČJE OBRAMBE, ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Sodelovanje z obrambno industrijo v regiji

Ministrstvo za obrambo v zadnjih letih intenzivno sodeluje s slovenskimi podjetji obrambne industrije in znanstvenimi ustanovami na področju razvoja novih obrambnih proizvodov in tehnologij. V zadnjem letu je bil podpisan dogovor s podjetjem Arex (Šentjernej), trenutno največjim podjetjem slovenske obrambne industrije, za preizkušanje novih pištol kalibra 9 mm in avtomatskih pušk kalibra 7.62 mm po Nato metodologiji. Izvedeni 6-mesečni preizkusi so pomagali podjetju, da je izboljšalo zanesljivost delovanja orožja, izdani certifikati pa odprli **pot na svetovne trge**.

Letalska baza Cerklje ob Krki

Posodobitev letališča poteka po načrtu. Za vse zgrajene objekte je izdano uporabno dovoljenje, v teku je postopek pridobitve obratovalnega dovoljenja za letališče kot celoto. Letališče že lahko posamično sprejema letala načrtovanega velikostnega razreda, s pridobitvijo obratovalnega dovoljenja pa bo možno tudi letenje ob pomoči svetlobnih in navigacijskih naprav. V okviru načrtovane posodobitve letališča je potrebno namestiti sistem za zaustavljanje reaktivnih letal (Nato investicija) ter zgraditi objekt za delovanje gasilsko-reševalne službe letališča (skupna investicija).

Odprtje pisarne za civilno vojaško sodelovanje v Beli krajini

S ciljem čim boljšega sodelovanja civilnega prebivalstva in institucij v območju delovanja Slovenske vojske v Beli krajini je Slovenska vojska 15. 4. 2016 odprla pisarno za civilno vojaško sodelovanje, ki deluje vsak torek, četrtek in petek v sklopu pisarne Uprave za obrambo Novo mesto v Gasilskem domu Občine Črnomelj.

Pomoč Osnovni šoli v Cerkljah ob Krki

Slovenska vojska je odstopila prostore Osnovni šoli v Cerkljah ob Krki v času rekonstrukcije njihovega objekta. Šola trenutno v celoti obratuje v prostorih Slovenske vojske.

Občini Metlika in Črnomelj

Izpostava Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje je leta 2011, na podlagi določitve nepremičnin, pomembnih za zaščito in reševanje, prevzela v upravljanje prostore v Črnomlju in Metliki. Prostore je Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije za 20 let predalo v brezplačno uporabo društvom in organizacijam, ki sodelujejo v zaščiti in reševanju. V Črnomlju prostore uporabljata Gasilska zveza Črnomelj in Štab Civilne zaščite občine Črnomelj. V Metliki so v prostorih Območno združenje rdečega križa Metlika, Štab Civilne zaščite občine Metlika, radioamaterji in veterani.

Muzejska razstava »Reševanje zavezniških letalcev med NOB na Slovenskem«

Postavitev razstave na prostem pri letalu Dakota na Otoku pri Metliki je predvidena septembra 2017. Načrt postavitve muzejske razstave je plod sestanka ravni (6. 9. 2016 v Metliki), na katerem so sodelovali predstavniki Muzeja novejšje zgodovine Slovenije, Vojškega muzeja Slovenske vojske, Belokranjskega muzeja iz Metlike, občine Metlika, Združenja za vrednote NOB Metlika, Kabineta predsednika vlade in Ministrstva za obrambo.

**vstop obrambne
industrije na
svetovne trge**

**brezplačna
uporaba prostorov
Ministrstva za
obrambo**

Urad Vlade RS za komuniciranje
www.vlada.si, www.ukom.gov.si
info.ukom@gov.si